C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-15/2024 Judecătoria Soroca sediul Central

Judecător: Ghenadie Mîțu

D E C I Z I E
În numele Legii

14 februarie 2024 **mun. Bălți**

Colegiul penal al Curții de apel Bălți

În componența:

Președintele completului: Ion Talpa

Judecătorii: Oxana Mironov și Svetlana Șleahtițki

a judecat în ordine de recurs, recursul Directorului adjunct Penitenciarului nr. 6 Soroca, comisar principal de justiție, Ion Ciobanu declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 04 decembrie 2023, privind admiterea plângerii depusă de Melnic Dumitru, împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 28.07.2023, în cadrul Judecătoriei Soroca Sediul Central a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Melnic Dumitru, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În motivarea plângerii a indicat că, a fost deținut în Penitenciarul nr.11-Bălți (inclusiv și în perioada 15.05.2013-12.07.2013, 03.06.2018-17.04.2019), precum și în Penitenciarul nr.6-Soroca în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. În special s-a referit la supraaglomerarea celulelor, nerespectarea standardului de suprafață a fiecărui deținut de 4m2, condiții sanitare precare, insuficiență de lumină naturală/artificială, lipsa sistemului de ventilare, neluarea măsurilor de deratizare și dezinsecție.

Consideră că încălcările date denotă incontestabil încălcarea condiţiilor de detenţie, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Solicită reducerea termenului de pedeapsă odată cu constatarea încălcării drepturilor garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Edineţ sediul Soroca din 07.09.2023, s-a admis plângerea condamnatului Melnic Dumitru împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Melnic Dumitru a fost deţinut în perioadele 23.11.2018-16.12.2019 și 30.12.2019-18.10.2021, în Penitenciarul nr. 11 Bălți, în total 1046 (una mie patruzeci și șase) zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, Melnic Dumitru a fost deţinut, în perioada 18.10.2021-04.09.2023, în Penitenciarul nr. 6 Soroca, în total 686 (șase sute optzeci și șase) zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de pr.penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Melnic Dumitru, cu 346 (trei sute patruzeci și șase) zile, pentru perioada de 1730 (una mie șapte sute treizeci) zile, în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie.

În privința perioadei rămase de 2 (două) zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de pr. penală, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 17 (șaptesprezece) ani închisoare, stabilit lui Melnic Dumitru, prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 24.09.2021, s-a redus cu 346 (trei sute patruzeci și șase) zile.

S-a obligat administrația instituției penitenciare nr. 6 Soroca, potrivit art. 473^4 alin. (3) Cod de pr.penală, să înlăture condițiile precare de detenție în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

Dezacord cu soluţia adoptată pe caz, în termenul legal prevăzut de art. 439 Cod de pr.penală, şi-a expus directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6, Ion Ciobanu cu solicitarea casării ei şi dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceiaşi instanţă în alt complet de judecată, dat fiind calcularea incorectă de către instanţa de fond a perioadei de detenţie a condamantului Melnic Dumitru, or

reieșind din condițiile materiale de detenție în care se deține condamnatul Melnic Dumitru sunt satisfăcătoare și nu depășesc pragul minim de severitate cerut de art. 3 CEDO.

Astfel, susține recurentul că condamnatului în P-6 Soroca iau fost asigurate condiții corespunzătoare minimului necesar conform standardelor reglementate de legislația execuțional-penală.

De asemenea, dezacord cu soluţia adoptată pe caz și-a expus condamnatul Melnic Dumitru, care a solicitat admiterea recursului, casarea soluției Judecătoriei Soroca sediul Central din 07 septembrie 2023, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată în aceiași instanță dat fiind că instanța de fond în mod eronat a tratat termenul de detenție ce urma a fi catalogat prin prisma art. 3 CEDO în condiții inumane.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 octombrie 2023, recursurile directorului adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca și condamnatului Melnic Dumitru declarate împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul central din 07.09.2023 în cauza condamnatului Melnic Dumitru pe art. art. 4732 – 4734 Cod pr. penală se admit, cu casarea ei și remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Fiind investită cu o nouă rejudecare a cauzei în instanța de fond, la data de 04 decembrie 2023 prin hotărârea Judecătoriei Soroca sediul Central, s-a admis parțial plângerea condamnatului Melnic Dumitru împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că Melnic Dumitru a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale după cum urmează:

-în Penitenciarul nr.11-Bălți în total 1046 zile dintre care 145 zile în calitate de prevenit (în perioada 23.11.2018-17.04.2019) și 901 zile în calitate de condamnat (în perioada 17.04.2019-16.12.2019, 30.12.2019-18.10.2021);

-în Penitenciarul nr.6-Soroca în total 773 zile în calitate de condamnat (în perioada 18.10.2021-30.11.2023).

În condițiile art.385 alin. (5) din Codul de pr. penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Melnic Dumitru cu 28 (douăzeci și opt) zile pentru perioada de 140 zile, în care s-a deținut în calitate de prevenit în **Penitenciarul nr.11-Bălți**, cu calcularea două zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie.

În condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de pr. penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Melnic Dumitru cu 298 (două sute nouăzeci și opt) zile pentru perioada de 1490 zile, în care s-a deținut în calitate de **condamnat în**

Penitenciarul nr.11-Bălți și în Penitenciarul nr.6-Soroca în perioada 18.10.2021-07.06.2023), cu calcularea două zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie.

În condițiile art. 473[4] alin. (4) din Codul de pr. penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Melnic Dumitru cu 17 (șaptesprezece) zile pentru perioada de 170 zile, în care s-a deținut în calitate de condamnat în **Penitenciarul nr.6-Soroca** (în perioada 07.06.2023-30.11.2023), cu calcularea o zi de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie.

În condițiile art. 473[4] alin.(4) din Codul de pr. penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Melnic Dumitru cu 4 (patru) zile pentru perioada de 20 zile (după rotunjirea în favoarea condamnatului a termenului de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în perioada, formată din 5 (cinci) zile (din perioada de 145 zile în care a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul nr.11-Bălți), din 8 (opt) zile (din perioada de 1498 zile în care a fost deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.11-Bălți și în Penitenciarul nr.6-Soroca (în perioada 18.10.2021-07.06.2023) și din 6 (șase) zile (din perioada de 176 zile în care a fost deținut în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.6-Soroca (în perioada 07.06.2023-30.11.2023)), cu calcularea două zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenţie.

Termenul pedepsei definitive de 17 (șaptesprezece) ani închisoare, stabilit lui Melnic Dumitru prin încheierea Judecătoriei Bălți Sediul Central din 24.09.2021, s-a redus în total cu 347 (trei sute patruzeci și șapte) zile.

S-a respins cerințele lui Melnic Dumitru privind deținerea în Penitenciarul nr.11-Bălți (în perioada 15.05.2013-12.07.2013, 03.06.2018-23.11.2018) în condiții de detenție care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, ca fiind neîntemeiate.

S-a obligat administraţia instituţiei penitenciare nr.6-Soroca să înlăture condiţiile precare de detenţie în termen de 15 zile, după expirarea căruia, conform prevederilor art. 4734 alin.(3) din Codul de pr. penală, instituţia penitenciară urmează să informeaze instanţa de judecată despre executarea încheierii.

Dezacord cu soluţia adoptată pe caz, în termenul legal prevăzut de art. 439 Cod de pr.penală, a declarat directorul adjunct al Penitenciarului nr. 6 Soroca, Ion Ciobanu prin ce a solicitat casarea parțială a încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 04 decembrie 2023, în partea reducerii pedepsei cu 347 pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenție în P-6 -Soroca și P-11 Bălți, din considerent că deținutul nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman sau degradant.

Tot odată, recurentul susține că, instanța de fond la soluționarea cauzei nu a luat în considerație ordinal MJ nr.150 din 10.06.2022 privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoarelor de detenţie create în cadrul acestora şi a capacităţii de deţinere pentru fiecare instituţie -Capacitatea totală a Penitenciarului nr.6-Soroca constituie 753 locuri, cu respectarea normei de spaţiu minim de 4 m2 pentru un deţinut (la moment fiind 545 condamnaţi).

De rând cu aceasta, susține recurentul că, Guțu Ghenadie pe parcurul deținerii sale în P-6 Soroca nu a înaintat nici o plîngere către administrația penitenciarului în care s-a deținut cu referire la neconformitatea condițiilor de detenție, inclusiv nu a înaintat astfel de cereri nici în instanțele naționale (în ordinea civilă) nici internaționale pentru constatarea condițiilor precare în care considera că se deține.

Prin urmare, reieșind din cele expuse consideră recurentul că, condițiile materiale de detenție în care s-a deținut condamnatul Melnic Dumitru, sunt satisfăcătoare și nu au depășit pragul minim de severitate.

La data de 10 ianuarie 2024, prin încheierea Curții de Apel Bălți, prin prisma art. 447 alin. (1) Cod de pr.penală, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 447 alin. (2) Cod de pr.penală, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 04 decembrie 2023, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele prezentate instanței de recurs, Colegiul în ordinea art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, va respinge recursul, păstrând neschimbată hotărârea atacată.

Potrivit art. 448 Cod de pr. penală, (1) Judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17/1) Cod de pr. penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor.

În motivare Colegiul reține, că remediul național preventiv și compensator a perioadei detenției în condiții de penitenciar contrar prevederilor art. 3 CEDO și a jurisprudenței CtEDO, a fost pus în aplicare la 01.01.2019 prin Legea nr. 272 din 29.11.2018 pentru modificarea şi completarea unor acte legislative, garantându-le condamnaților ce își excută pedeapsa în instituțile penitenciare din țară, reducerea termenului ei în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare.

Urmare a adoptării cadrului legal intern, CtEDO a respins ca inadmisibile, mai multe cerințe formulate de condamnați referitor la despăgubiri pentru

condițiile precare de detenție, reiterând în cauza Drăniceru vs RM din 12.02.2019, că având în vedere noul remediu preventiv și compensatoriu pentru condițiile inadecvate de detenție, instituit în Republica Moldova în baza Legii nr.163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 1 ianuarie 2019) și a Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de procedură penală, acesta în principiu ar putea remedia în mod adecvat încălcările Convenției provocate de anumite condiții precare de detenție. Cu toate acestea, Curtea subliniază că această concluzie nu va prejudicia în niciun fel o eventuală reexaminare, după caz, a chestiunii cu privire la eficiența remediului respectiv în funcție de deciziile pronunțate de către instanțele naționale și a executării lor efective, ea păstrându-și competența de ultim control cu referire la plângerile formulate de către eventualii reclamanți care vor epuiza căile de recurs interne disponibile.

De asemenea, Curtea a considerat că odată cu punerea în aplicare a legii nominalizate, remediul național intern ar putea a priori a fi considerat efectiv pentru contestarea condițiilor proaste de detenție în Republica Moldova, fiind disponibil persoanelor condamnate sau plasate în arest preventiv, precum și persoanelor eliberate din detenție, cu condiția respectării termenelor prevăzute de către noile prevederi interne și cu referire la caracterul compensator al remediului. În contextul dat, reclamantul trebuie să beneficieze de noul remediu, în vederea obținerii la nivel național a recunoașterii violării și, după caz, a unei despăgubiri adecvate. Iar dacă el nu o va obține la nivel național, va avea posibilitatea adresării la CtEDO cu o nouă cerere în termen de șase luni după epuizarea căilor ordinare de recurs intern, Curtea rezervându-și posibilitatea examinării coerenței dintre jurisprudența instanțelor naționale cu propria sa jurisprudență, precum și eficiența remediului atât în teorie, cât și în practică.

Ținând cont de materialele prezentate de către administrația instituției penitenciare, instanța atestă că Melnic Dumitru s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.11-Bălți în următoarele perioade de timp:

-în perioada 23.11.2018-28.11.2018, în celula nr.31, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 13,91 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,35 m2 , fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului:1,16x0,92m. Cifra deținuților a variat între 2 și 6 persoane;

-în perioada 28.11.2018-14.01.2019, în celula nr.06, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 37,02 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,62 m2 , fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului:1,05x1,05m și 1,05x1,05m. Cifra deținuților a variat între 12 și 14 persoane; -în perioada 14.01.2019-09.04.2019, în celula nr.58, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 55,83 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,57 m2 , fiind amplasat la intrare în

partea stângă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului:1,04x1,15m și 1,17x1,13m. Cifra deținuților a variat între 21 și 27 persoane;

-în perioada 09.04.2019-20.04.2019, în celula nr.17, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 28,92 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,44 m2 , fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului:1,00x0,91m și 1,00x0,90m. Cifra deținuților a variat între 13 și 16 persoane; -în perioada 20.04.2019-23.04.2019, în celula nr.20, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 28,38 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,86 m2 , fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului:1,04x0,94m și 1,04x0,94m. Cifra deținuților a fost de 14 persoane;

-în perioada 23.04.2019-05.07.2019, în celula nr.21, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 28,71 m2 , unde blocul sanitar constituie 2,49 m2 , fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului:1,00x0,9m și 0,95x1,05m. Cifra deținuților a variat între 8 și 14 persoane; -în perioada 05.07.2019-21.08.2019, în celula nr.06, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 37,02 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,62 m2 , fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului:1,05x1,05m și 1,05x1,05m. Cifra deținuților a variat între 10 și 15 persoane;

-în perioada 21.08.2019-16.12.2019, în celula nr.58, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 55,83 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,57 m2 , fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului:1,04x1,15m și 1,17x1,13m. Cifra deținuților a variat între 12 și 27 persoane;

-în perioada 30.12.2019-25.05.2021, în celula nr.58, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 55,83 m2 , unde blocul sanitar constituie 1,57 m2 , fiind amplasat la intrare în partea stângă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului:1,04x1,15m și 1,17x1,13m. Cifra deținuților a variat între 7 și 26 persoane;

-în perioada 25.05.2021-18.10.2021, în celula nr.61, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 36,47 m2 , unde blocul sanitar constituie 0,93 m2 , fiind amplasat la intrare în partea sdreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului:1,03x1,21m și 1,03x1,21m. Cifra deținuților a variat între 9 și 15 persoane.

În Penitenciarul nr.6-Soroca Melnic Dumitru s-a aflat în detenție în următoarele perioade de timp:

-în perioada 18.10.2021-07.06.2023, în sectorul nr.4, secția/celula nr.21, cu suprafața de 19,80m2 , în care se deținеau 7 persoane;

-în perioada 07.06.2023-10.07.2023, în sectorul nr.4, secția/celula nr.4, cu suprafața de 32,50m2 , în care se deținеau 5 persoane;

-în perioada 10.07.2023-01.08.2023, în sectorul nr.5, secția/celula nr.3, cu suprafața de 54,51m2 , în care se deținеau 8 persoane;

-în perioada 01.08.2023-30.11.2023, în sectorul nr.5, secția/celula nr.2, cu suprafața de 54,51m2 , în care se deținеau 5 persoane.

La analiza condiţiilor de cazare a deţinutului, instanţa de judecată corect a punctat că, conform Hotărârii Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, care în punctul 464 stipulează că ,,Fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii". Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane şi Degradante, în care a fost subliniat că starea spaţiului de locuit pentru deţinut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deţinuţi din celulele instituţiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură şi ţinând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puţin 4 m2 de spaţiu locativ per deţinut şi de a revizui, în consecinţă, capacitatea oficială a instituţiilor penitenciare. Spaţiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul. Prin prezentarea de către administraţia penitenciarului a datelor privind suprafaţa celulelor în care Melnic Dumitru a fost cazat, ultima a recunoscut deţinerea acestuia în Penitenciarul nr.11- Bălți (în perioada 23.11.2018-16.12.2019, 30.12.2019-18.10.2021) și în Penitenciarul nr.6- Soroca (în perioada 18.10.2021-07.06.2023), în care dispunea de spațiu de cazare de mai puţin de 4 m2 , ceea ce evident este sub minimul acceptabil.

Potrivit art. 473/3 alin. (2) CPP ,, *sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare*".

Prin urmare, Colegiul reține că, instanţa de fond just a apreciat critic aspectele invocate de către administrația penitenciarului nr.6 Soroca și a penitenciarului nr.11 Bălți, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părţi în lipsa altor dovezi, instanţa se va baza pe rapoartele organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect.

În urma celor constatate supra, instanța corect a ținut cont că, în cauza Kalashnikov c. Rusiei, precum şi în cauza Ostrovar c. Moldovei, Curtea Europeană

a constatat că, supraaglomerarea deja ridică în sine o chestiune în temeiul articolului 3 al Convenţiei, în special când ea durează perioade lungi de timp, aşa cum se reţine în cazul autorului plângerii, care a fost deţinut o perioadă de 161 zile în Penitenciarul nr. 6 Soroca. E de reţinut şi faptul că, în cazurile anterioare, în care reclamanţii au avut la dispoziţie mai puţin de 3 m2 de spaţiu vital, Curtea a constatat că supraaglomerarea era suficient de gravă încât să justifice, în sine, constatarea încălcării art. 3 din Convenţie (Sulejmanovic c. Italiei, 16 iulie 2009, §51; Lind c. Rusiei, 6 decembrie 2007, §59).

Astfel, instanța corect a considerat că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Melnic Dumitru pe parcursul detenței sale în Penitenciarul nr.6 Soroca și Penitenciarul nr.11 Bălți, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenţie, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.

Subsecvent, Colegiul ținând cont de cele nominalizate supra, adică suferințele avute de către Melnic Dumitru în cadrul executării pedepsei penale în cadrul penitenciarelor, Colegiul în respingerea argumentelor din recurs atestă, constatarea justă a încălcării lui Melnic Dumitru a condițiilor de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale precum și aplicarea corectă de către instanță a prevederilor art. 473/4 alin. (4) Cod pr. penală, prin calcularea a două zile de reducere pentru fiecare zece zile de detenție în Penitenciarul nr. 6 Soroca și Penitenciarul nr.11, în perioadele de referință, în condiții contrare art. 3 a Convenției, unde Melnic Dumitru și-a executat pedeapsa penală, bazându-și în acest sens soluția pe cadrul legal intern, modificat prin legea procesual penală în vigoare din 01.01.2019, care la dispoziția art. 469 alin. (1) pct. 17/1) stabilește posibilitatea verificării în cadrul executării pedepsei penale a condițiilor de detenție.

Prin urmare, Colegiul conchide reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu.

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudența CEDO în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, potrivit căreia, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanța internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

De rând cu aceasta, în respingerea argumentelor din recurs formulate de către Directorul adjunct, comisar principal de justiție, din cadrul Penitenciarului nr. 6 Soroca, Ion Ciobanu declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 04 decembrie 2023, Colegiul ține a specifica faptul că, la capitolul dat nu a găsit careva incertitudini de a interveni și a modifica soluția judiciară, or instanța de fond a dat deplină eficiență prevederile si situației litigante ce guvernează prezenta speță.

Astfel, Colegiul penal apreciază ca fiind declarativă afirmația recurentului precum că potrivit ordinului Ministerului Justiției nr. 150 din 10.06.2022 privind stabilirea tipurilor de penitenciare, sectoarelor de detenție create în cadrul acestora și a capacității de deținere pentru fiecare instituție, capacitatea totală a penitenciarului nr. 6 Soroca este de 753 de locuri, cu respectarea normei de spațiu minim de 4 m2 pentru un deținut, însă la moment în penitenciar se dețin 600 condamnați, or, informația respectivă este una generală, calculată per instituție, pe când respectarea spațiului de detenție urmează a fi determinată individual pentru fiecare condamnat, ținând cont de suprafața totală a celulei, cu excluderea blocului sanitar și a mobilierului și raportată la numărul de deținuți, iar în situația din speță suprafața respectivă a fost și sub minimul de 4 m2.

Mai mult ca atât, Colegiul penal statuează că la stabilirea condițiilor de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale nu se ține cont doar de respectarea suprafeței de detenție, ci urmează a se ține cont și de celelalte condiții de cazare, cum ar fi: accesul la lumina naturală și artificială, la ventilare, la apă potabilă, la îmbăiere, la servicii medicale de calitate, la primblări în aer liber, etc., condiții care în prezenta cauză nu au fost respectate.

Concomitent, instanța de recurs respinge ca fiind declarativă și lipsită de suport juridic afirmația recurentului precum că condamnatul Melnic Dumitru pe parcursul deținerii sale în instituțiile penetenciare nu a înaintat nici o plângere către administrația penitenciarului cu privire la neconformitatea condițiilor de detenție și nici nu a înaintat astfel de cereri (în ordine civilă) nici în instanțele naționale și nici internaționale pentru constatarea condițiilor precare în care se deține, or, din raționamentele art. 473/2 Cod de procedură penală nu se deduce obligația deținutului de a se adresa în prealabil cu o plângere către administrația penitenciarului cu privire la neconformitatea condițiilor de detenție și nici nu prevede obligativitatea acestuia de a se adresa cu o cerere (în ordine civilă) în instanțele naționale și internaționale privind constatarea condițiilor precare de detenție.

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de către directorul adjunct, comisar principal de justiție al Penitenciarului nr. 6 Soroca, Ion Ciobanu ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată pe

caz, fără a se indica careva încălcări la emiterea soluției, ceea ce în opinia instanței de recurs nu poate servi drept temei pentru casarea sau modificarea soluției adoptate de către instanța ierarhic inferioară.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal reține caracterul neîntemeiat a argumentelor invocate în recursul formulat de către reprezentantul Penitenciarului nr. 6 Soroca, fapt pentru care îl va respinge, păstrând neschimbată soluția instanței de fond ca fiind una întemeiată și motivată.

În corespundere cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul Directorului adjunct a Penitenciarului nr. 6 Soroca, comisar principal de justiție, Ion Ciobanu declarat împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 04 decembrie 2023, privind admiterea plângerii depusă de Melnic Dumitru împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului **Ion Talpa**
Judecători: **Mironov Oxana**
Svetlana Șleahtițki